

ದೊಡ್ಡವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಮಾಷೆ ಸದಾ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂಥದ್ದು ಹಾಗೂ ಸುಖಾನುಭವ ನೀಡುವಂಥದ್ದು. ನಂಜಿನ ಲೇಪವಿಲ್ಲದ, ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನ ತಮಾಷೆ. ಲೇಖಕ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಮಾಡಿದ ತಮಾಷೆ ನನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಉಳಿದಿದೆ !

1960ರ ದಶಕ, ಪುತ್ತೂರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ 'ಇಂದ್ರಧನುಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕನಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದೆ. ಮಳೆಗಾಲದ ದಿನಗಳು, ಮಾಯದಂಥ ಮಳೆ ಬಂದು ಜರಜರ ಹಿಂಡುವ, ಆದರೆ ನೀಲಗಿರಿಯಂತೆ ಚಳಿಯಿಂದ ನಡುಗಿಸುವ ಮಳೆಯಲ್ಲ. ಹಿತಕರವಾದ ಮಳೆ, ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ನಿಂತು, ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಮಳೆ, ಬೀದಿಯ ತುಂಬ ಅರಳುವ ಕೊಡೆಗಳು. ಮಳೆಗೆಲ್ಲ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಕೇರ್ ಮಾಡದೆ ತಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ಕೊಡೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟುತ್ತ ಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಮಕ್ಕಳು.

ಗಡಿಬಿಡಿಯಿಲ್ಲದ ಪುತ್ತೂರು, ಹೊಸ ಸ್ಥಳವಾದರೂ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಆರಾಮ ತಾಣವೆನಿಸಿತ್ತು. ಮಂಜು ಮುಸುಕಿದ್ದ ಗುಡ್ಡಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೆಳಕಿನ ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಅನುಭವ. ಅಪರಿಚಿತ ಮುಖಗಳು, ಹೊಸ ಪರಿಸರ, ಹೊಸ ಭಾಷೆಗಳು. ಮುದುಡಿದ್ದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೆರೆದ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡಲು ಬಿಡುವ ಅವಕಾಶ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದದೂ ಅಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನೇ!

ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ದಿನ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟಕ್ಕೊಂದು ದಿನೇಶ ಭವನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಪ್ರಸಂಗ ಜರುಗಿತು. ಎಲೆ ಹಾಕಿ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಪಲ್ಯ ಬಡಿಸಿದ ಮಾಣಿ 'ಕುಚ್ಚಲೊ ಬೆಳ್ಳಿಗೆಯೋ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ನಾನು ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಆತನ ಮುಖವನ್ನೇ ಮಿತಿಮೀರಿ ನೋಡಿದೆ. 'ಪಡ್ಡ!' ಎನ್ನುವಂತಾಯಿತು ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ! ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಗಣಪತಿ ಭಟ್ ಆ ಪೇಚಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡಿದರು. ಕುಸುಬಲಕ್ಕಿ ಅನ್ನವೋ ಅಥವಾ ಬೇಣತಕ್ಕಿ ಅನ್ನವೋ ಎಂಬುದು ಆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ!

ಕರಾವಳಿಯ ನಳಿನ ಕನ್ನಡ, ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡ, ತನ್ನದೇ ಗತ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಬನಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತುಳು, ಸಂಗೀತಮಯ ಕೊಂಕಣಿ, ನಮ್ಮ ಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಅಹಮದ್‌ನ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಷೆ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳು ತೆರೆದುಕೊಂಡವು, ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲೇ ಮಾತಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದುಂಟು! 'ಅಂದ್, ಅತ್, ಅವೆಂಚಿನ ? ದಾನೆ ಮಾರ್ರೆ !' ಮುಂತಾಗಿ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕರು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: 'ಕಸ್ಸಲ ಮಾರಾಯ? ಆರೂವರೆ ಗಂಟೆ ಬಸ್ ನಾನವೆ?' ಎಂದರೆ, 'ಏನು ಮಾರಾಯ ! ಆರೂವರೆ ಗಂಟೆ ಬಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲವಂತಲ್ಲ?' ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಹ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಕಾರಣ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕರಿಗೆ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹೇಳುವುದು ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು!

ಒಂದೇ ಒಂದು ನಾಟಕ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತಿ ವಿಶುಕುಮಾರರ ಬಳಗ